

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 118

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 25 februarie 2003

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 347 din 10 decembrie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23–25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001	1–3		
Decizia nr. 350 din 10 decembrie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici.....	3–5		
Decizia nr. 355 din 10 decembrie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41, 167 ¹ și 194 din Legea nr. 19/2000 privind			
		sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare	6–8
		HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
		92. — Hotărâre pentru aprobarea Normelor metodologice privind clasificarea, etichetarea și ambalarea preparatelor chimice periculoase.....	8–14
		122. — Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 567/1991 privind organizarea și funcționarea Aeroclubului României.....	15–16
		★	
		Rectificări.....	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 347

din 10 decembrie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23–25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001

Costică Bulai	— președinte
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23–25 din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001, excepție ridicată de Ileana Natalia Cristea în Dosarul nr. 534/2002 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

La apelul nominal sunt prezenți Ileana Natalia Cristea și Șerban Nicolae David, prin avocat Valeriu Pleșoianu. Este prezent, de asemenea, Valentin Ioan Stamo.

Avocatul părților prezente solicită admiterea excepției pentru aceleași motive invocate în fața instanței.

Valentin Ioan Stamo solicită respingerea excepției, invocând în acest sens jurisprudența Curții. În susținere depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, arătând că textele criticate nu contravin prevederilor constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin încheierea din 18 martie 2002 **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23–25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001**, excepție ridicată de Ileana Natalia Criștea într-un proces civil.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile criticate contravin prevederilor art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (2), art. 24 alin. (1) și ale art. 25 alin. (2) din Constituție, prevederilor art. 7 și 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și ale art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Instanța de judecată apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, aducând în sprijinul acestei opinii o serie de decizii ale Curții, ca de exemplu Decizia nr. 139/2001, Decizia nr. 142/2001, Decizia nr. 113/2000, precum și Decizia nr. 35/2001. În final conchide că „dispozițiile legale criticate urmăresc ocrotirea în mod egal a proprietarilor și a chiriașilor, stabilind, pe de o parte, dreptul chiriașului de a refuza acest schimb, dacă locuința nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege. Astfel nu se poate susține că sunt încălcate prevederile art. 25 alin. (2) din Constituție privind dreptul cetățenilor de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Critica de neconstituționalitate are ca obiect prevederile art. 23–25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001, prevederi al căror conținut este următorul:

— Art. 23:

„(1) *Proprietarii au dreptul să ceară și să obțină mutarea chiriașilor din spațiile cu destinația de locuință pe calea unui schimb obligatoriu.*

„(2) *Pentru aceasta proprietarul este obligat să pună la dispoziție chiriașului, cu contract de închiriere, un alt spațiu cu destinația de locuință în aceeași localitate sau într-o altă localitate, cu acordul chiriașului și cu asigurarea exigențelor minime prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

„(3) *Dacă locuința oferită în schimb este proprietatea altei persoane, contractul de închiriere se încheie de către aceasta pentru un termen care nu poate fi mai mic decât cel prevăzut în contractul inițial.*“

— Art. 24:

„(1) *Chiriașul nu este obligat să se mute, dacă în locuința care i se oferă în schimb nu i se asigură suprafața locuibilă și numărul de camere la care este îndreptățit conform anexelor nr. 1 și 2 la prezenta ordonanță de urgență, dar nici nu poate pretinde o suprafață locuibilă sau un număr de camere mai mare decât cele la care este îndreptățit potrivit prezentei ordonanțe de urgență sau decât cele pe care le deține cu chirie și nici condiții mai bune de locuit decât cele pe care le are în locuința din care urmează să se mute.*

„(2) *Nu i se va putea cere chiriașului să se mute într-o locuință insalubră și nici să accepte o locuință lipsită de dependențele strict necesare — bucătărie, baie, WC —, prevăzute în contractul de închiriere a locuinței din care urmează să se mute.*

„(3) *Chiriașul nu va putea însă să invoce, ca motiv al refuzului de a se muta, faptul că locuința oferită este situată într-un cartier periferic, că este mai puțin confortabilă datorită felului diferit de încălzire, că nu are curte ori datorită etajului la care se află locuința oferită în schimb.*

„(4) *Chiriașul poate fi evacuat și din garajul deținut, dacă acesta a aparținut, la data preluării de către stat, locuinței din care urmează să se mute, chiar dacă proprietarul nu poate să îi ofere chiriașului un alt garaj la schimb.*“

— Art. 25:

„*Litigiile dintre proprietari și chiriași, legate de schimbul obligatoriu de locuință, sunt de competența judecătorei în raza căreia se află imobilul. Hotărârea pronunțată de judecătoreie poate fi atacată cu recurs. Hotărârea instanței de recurs este definitivă și irevocabilă.*“

În argumentarea criticii de neconstituționalitate, în urma unei analize semantice a noțiunii de „obligatoriu“ ce caracterizează, în reglementarea legală, schimbul de locuință menit să îmbine interesele chiriașilor cu cele ale proprietarilor deposedați abuziv, autorul pretinde că titularul contractului de închiriere ar fi constrâns să-și stabilească domiciliul împotriva voinței sale, anume așa cum a stabilit „o altă persoană“. Mai mult, se presupune că reglementarea legală ar putea duce la concluzia că cel în cauză (chiriașul) nici nu ar putea să se mute într-o altă locuință. Așadar, ar fi vorba aici despre un fel de „domiciliu obligatoriu“, ceea ce în opinia sa ar contraveni prevederilor art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (2), art. 24 alin. (1) și ale art. 25 alin. (2) din Constituție.

Se mai susține că dispozițiile legale criticate ar fi contrare și prevederilor art. 7 și 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și ale art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Criticile de neconstituționalitate sunt neîntemeiate pentru considerentele ce urmează:

În jurisprudența sa Curtea Constituțională a statuat în mod constant că instituirea de regimuri juridice diferite în situații care impun rezolvări diferite nu poate fi apreciată drept o încălcare a principiului egalității în fața legii. Așa se explică de ce în cazul chiriașilor statului, unde protecția socială se realizează și prin reînnoirea contractului de închiriere, nu își găsește aplicare schimbul obligatoriu de locuință, în timp ce în cazul chiriașilor din locuințele retrocedate, domeniu în care prevalează principiul garanțării dreptului de proprietate, s-a impus consacrarea unui atare schimb.

Curtea reține că statul, chemat să medieze conflictul locativ dintre proprietarul persoană fizică și chiriaș, a procedat corect, asigurându-i primului posibilitatea unei valorificări plene a atributelor dreptului său de proprietate, îngrijindu-se totodată de protecția celui de-al doilea împotriva unor eventuale abuzuri, prin instituirea unor exigențe

rezonabile fără a căror satisfacere chiriașul nu poate fi obligat să elibereze locuința.

Curtea mai constată că nu este întemeiată nici susținerea potrivit căreia prevederile criticate din ordonanță ar încălca dispozițiile art. 21 din Constituție, privitoare la accesul liber la justiție.

În jurisprudența sa, de exemplu Decizia nr. 113 din 13 iunie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 388 din 21 august 2000, și Decizia nr. 35 din 6 februarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 4 aprilie 2001, respingând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, Curtea Constituțională a statuat că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac.

Atât considerentele, cât și soluțiile din aceste decizii sunt valabile și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi de natură să determine o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

În legătură cu invocarea încălcării dispozițiilor art. 24 din Constituție, referitoare la garantarea dreptului la apărare, Curtea nu o poate reține ca fiind relevantă, întrucât litigiile

legate de schimbul obligatoriu de locuință se judecă de către instanțele judecătorești, părțile având dreptul de a fi asistate de un avocat în tot cursul procesului, indiferent de gradele de jurisdicție.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 25 din Constituție, referitoare la libera circulație a persoanelor, Curtea observă că dispoziția legală criticată nu are legătură cu acest text constituțional. Prin urmare, nu se poate conchide că persoana în cauză nu ar putea să călătorească, să își stabilească domiciliul sau reședința în orice altă localitate din țară sau din străinătate.

În cauză a mai fost invocată și încălcarea prevederilor art. 7 și 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și ale art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În legătură cu acest aspect Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 73 din 4 iunie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 22 octombrie 1996, a statuat că, în sensul practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, conceptul de „proces echitabil” nu implică în mod necesar existența mai multor grade de jurisdicție și nici exercitarea mai multor căi de atac de către toate părțile din proces.

Față de cele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23—25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001, excepție ridicată de Ileana Natalia Cristea în Dosarul nr. 534/2002 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 decembrie 2002.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 350

din 10 decembrie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici

Costică Bulai	— președinte
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stăngu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999, excepție ridicată de Daniela Iulia Sgârcitu în Dosarul nr. 263/2002 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ.

La apelul nominal răspunde Daniela Iulia Sgârcitu, lipsind cealaltă parte, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Partea prezentă solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, pentru motivele expuse în concluziile scrise

depuse la dosarul cauzei. Totodată consideră că dispozițiile art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999 sunt neconstituționale dacă sunt interpretate în sensul că fac inaplicabil art. 5 alin. 1 din Legea nr. 29/1990.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Se arată că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor art. 16 din Constituție, deoarece acestea, reglementând situații diferite, stabilesc un tratament juridic diferit. Cealaltă critică, referitoare la încălcarea art. 21 din Constituție, este, de asemenea, neîntemeiată, accesul liber la justiție fiind asigurat pentru toți funcționarii publici cărora li s-au aplicat sancțiuni disciplinare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 aprilie 2002 **Curtea de Apel București — Secția contencios administrativ a sesizat**

Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999, excepție ridicată de Daniela Iulia Sgârcitu în Dosarul nr. 263/2002 al acelei instanțe.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999 contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, precum și ale art. 49 alin. (1) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

În esență, autorul excepției arată că textele criticate pentru neconstituționalitate nu prevăd, pentru funcționarul public, și procedura prealabilă de a se adresa cu contestație la conducătorul autorității sau instituției publice împotriva eliberării sau destituirii din funcție, ci numai posibilitatea de a se adresa instanței de contencios administrativ. Astfel, reglementările art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999 sunt, în opinia autorului excepției, diferite de cea prevăzută de art. 71 alin. (2) din lege, care dă posibilitatea funcționarului public ca, în cazul sancțiunilor disciplinare prevăzute la art. 70 alin. (3) lit. a) și b) — avertismentul și mustrarea —, să se adreseze cu contestație la conducătorul autorității sau instituției publice, în termen de 15 zile de la data comunicării sancțiunii aplicate. În același timp, reglementarea legală criticată contravine și dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, care stabilesc, de asemenea, o procedură prealabilă în fața organelor administrative.

Curtea de Apel București — Secția contencios administrativ apreciază că excepția ridicată în cauză este neîntemeiată. Prevederile legale criticate nu încalcă principiul constituțional al liberului acces la justiție și nici pe cel al egalității în drepturi, întrucât, în cazul „schimbării din funcție”, este vorba de o „măsură gravă”, ceea ce justifică calea contestării măsurii la instanța de contencios administrativ.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În argumentarea acestui punct de vedere se arată că, „din analiza sistematică a dispozițiilor art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999, cu modificările și completările ulterioare, prin corelare cu dispozițiile art. 71 și 72 din aceeași lege referitoare la aplicarea sancțiunilor disciplinare, rezultă că dreptul la acces liber la justiție, instituit prin dispozițiile art. 21 din Constituție, este asigurat pentru toți funcționarii publici cărora li s-au aplicat sancțiuni disciplinare, întrucât funcționarii publici în cauză, nemulțumiți de sancțiunile aplicate, se pot adresa instanței judecătorești competente în materia contenciosului administrativ, cu cerere pentru anularea sau, după caz, modificarea ordinului sau dispoziției de sancționare disciplinară, emisă de conducătorul autorității sau instituției publice”.

Conform punctului de vedere al Guvernului, „situația funcționarilor publici care au fost sancționați disciplinar cu mustrare sau avertisment, datorită săvârșirii unor abateri disciplinare de o gravitate mai mică, este, evident, complet diferită față de situația funcționarilor publici sancționați disciplinar cu cea mai severă sancțiune, destituirea din funcție, pentru abateri disciplinare de o gravitate deosebită”. În consecință, se apreciază că nu sunt încălcate nici dispozițiile art. 16 alin. (1) și nici cele ale art. 49 din Constituție.

În legătură cu invocarea necorelării dispozițiilor cuprinse în textele criticate cu cele ale Legii nr. 29/1990, Guvernul arată că „nu intră în competența Curții Constituționale controlul aplicării dispozițiilor din cuprinsul unei legi sub raportul corelării cu dispozițiile altei legi, ci numai constatarea dacă aceste dispoziții sunt în concordanță cu prevederile Constituției”.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât „legiuitorul, când a statuat căile de atac care trebuie urmate în situația aplicării celor două categorii de sancțiuni, a avut în vedere gravitatea acestora”. Prin urmare, se arată în continuare, „legiuitorul nu numai că nu a făcut o discriminare între cele două categorii de funcționari publici dar, în funcție de gravitatea sancțiunilor aplicate, a creat posibilitatea acestora să se adreseze, în primă instanță, organelor competente arătate”. În ceea ce privește destituirea din funcție, aceasta are consecințe mult mai complexe decât mustrarea sau avertismentul și „trebuie cenzurată, din prima fază, de un organ neutru și autoritar”, ceea ce constituie „o garanție a exercitării tuturor drepturilor prevăzute de lege”. În consecință, „nu se poate vorbi nici de o restrângere a exercițiului unor drepturi”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 74 și 95 din Legea nr. 188 din 8 decembrie 1999 privind Statutul funcționarilor publici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 8 decembrie 1999, care au următorul cuprins:

— Art. 74: *„Funcționarul public nemulțumit de sancțiunea aplicată se poate adresa instanței de contencios administrativ, solicitând anularea sau modificarea, după caz, a ordinului sau dispoziției de sancționare.”*

— Art. 95: *„În cazul eliberării sau al destituirii din funcție, funcționarul public poate cere instanței de contencios administrativ anularea ordinului sau a dispoziției de eliberare ori de destituire din funcție, în termen de 30 de zile de la comunicarea.”*

În susținerea excepției de neconstituționalitate s-a invocat încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1), art. 21 și 49 din Constituție, care au următorul cuprins:

— Art. 16 alin. (1): *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”*

— Art. 21: *„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.”

— Art. 49: *„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

În esență, critica de neconstituționalitate se bazează pe faptul că, împotriva sancțiunilor disciplinare prevăzute la

art. 70 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 188/1999 — avertismentul și mustrarea —, funcționarul public, conform dispozițiilor art. 71 alin. (2) din lege, se poate adresa cu contestație și conducătorului autorității sau instituției publice, în termen de 15 zile de la data comunicării sancțiunii aplicate, care emite, pe baza propunerii comisiei de disciplină, ordinul sau dispoziția definitivă. În același timp se arată că, potrivit reglementărilor criticate, în cazul celorlalte sancțiuni disciplinare, inclusiv al eliberării sau destituirii din funcție, funcționarul public se poate adresa doar instanței de contencios administrativ, pentru anularea sau modificarea, după caz, a ordinului sau dispoziției de sancționare.

În mod asemănător, autorul excepției face referire și la „procedura administrativă prealabilă, a recursului grațios și a recursului ierarhic, prevăzută de art. 5 al Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, semnând necorelarea textelor criticate cu aceste texte legale“.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că este neîntemeiată susținerea potrivit căreia prevederile legale criticate contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție. Astfel, în cazurile prevăzute de art. 70 alin. (3) lit. a) și b), care prevăd sancțiunile disciplinare cu avertisment și mustrare, cele mai ușoare dintre sancțiunile prevăzute pentru funcționarii publici, acestea pot fi aplicate direct de către conducătorul compartimentului în care funcționează cel în cauză. Or, numai pentru asemenea situații sunt aplicabile dispozițiile art. 71 alin. (2) din Legea nr. 188/1999, invocate de autorul excepției de neconstituționalitate, dispoziții care au următorul cuprins: „*Împotriva sancțiunii disciplinare aplicate în condițiile prevederilor alin. (1) funcționarul public se poate adresa cu contestație la conducătorul autorității sau instituției publice, în termen de 15 zile de la data comunicării sancțiunii aplicate, care emite, pe baza propunerii comisiei de disciplină, ordinul sau dispoziția definitivă.*” În cazul celorlalte sancțiuni disciplinare, prevăzute la art. 70 alin. (3) lit. c)–f), conducătorul autorității sau instituției publice este cel care le aplică, la propunerea comisiei de disciplină.

În aceste condiții este evident că nu există o discriminare între funcționarii publici din punctul de vedere al tratamentului juridic la care sunt supuși în cazul aplicării unor sancțiuni disciplinare. Aceștia, conform dispozițiilor art. 74 din lege, au, în mod egal, posibilitatea de a se adresa instanței de contencios administrativ pentru anularea sau modificarea, după caz, a ordinului sau dispoziției de sancționare ori, conform dispozițiilor art. 95 din lege, pentru anularea ordinului sau dispoziției de eliberare sau destituire din funcție.

Curtea reține că situația prevăzută de lege în cazul sancțiunilor pe care le poate aplica conducătorul compartimentului, când funcționarul public are deschisă calea contestației pe cale ierarhică a sancțiunii disciplinare la conducătorul autorității sau instituției publice, este distinctă de cea în care conducătorul autorității sau instituției publice însuși este cel ce aplică sancțiunea mai gravă a eliberării

sau destituirii din funcție, astfel că nu se poate pune în nici un fel problema încălcării dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție.

Curtea Constituțională, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a stabilit prin mai multe decizii că principiul egalității în drepturi și al nediscriminării, prevăzut la art. 16 din Constituție și la art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nu înseamnă uniformitate. Dimpotrivă, acest principiu presupune, astfel cum este și cazul în speță, ca la situații diferite să se aplice un tratament juridic diferit, dacă acesta are o justificare rațională și obiectivă. De altfel, ar fi inutilă și dilatorie, în cazul avut în vedere de autorul excepției, când sancțiunea disciplinară sau măsura destituirii ori eliberării din funcție este luată chiar de conducătorul autorității publice ori al instituției publice, calea prevăzută de lege pentru o cu totul altă situație, și anume când sancțiunea cu avertisment ori mustrare a fost aplicată direct de șeful compartimentului, care este subordonat ierarhic conducătorului instituției sau autorității publice.

Curtea constată, de asemenea, că și susținerea potrivit căreia dispozițiile legale criticate îngredesc accesul la justiție este neîntemeiată. Potrivit reglementărilor criticate, în orice situație, funcționarul public are deschisă calea acțiunii în justiție, conform principiului consacrat de art. 21 din Constituție. În felul acesta se oferă garanția respectării dispozițiilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevăd că „[...] o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, [...]” va examina situația celui în cauză și se va pronunța asupra legalității și temeiniciei sancțiunii ori măsurii aplicate. De altfel, autorul excepției, deși invocă încălcarea acestui principiu constituțional, își argumentează susținerea prin faptul că cele două texte legale criticate prevăd numai posibilitatea funcționarului public nemulțumit de sancțiunea aplicată de a se adresa instanței de contencios administrativ, fără să dispună și de calea procedurii prealabile administrative a contestației.

Având în vedere considerentele expuse mai sus, Curtea constată că reglementările legale criticate nu conțin restrângeri ale exercițiului unor drepturi și libertăți constituționale, așa cum susține autorul excepției, care invocă încălcarea dispozițiilor art. 49 din Constituție.

În ceea ce privește invocarea de către autorul excepției a necorelării dispozițiilor art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999 cu cele ale Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, Curtea constată că aceasta excede controlului de constituționalitate. Necorelarea legislativă, chiar dacă ar fi reală, nu poate constitui un temei al neconstituționalității textelor de lege criticate, ci poate determina intervenția Parlamentului în a cărui competență intră asigurarea coerenței normelor legale, în conformitate cu dispozițiile art. 58 alin. (1) din Constituție.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 74 și 95 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, excepție ridicată de Daniela Iulia Sgârcitu în Dosarul nr. 263/2002 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 decembrie 2002.

PRESEDINTE,
prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 355

din 10 decembrie 2002

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41, 167¹ și 194
din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale,
cu modificările și completările ulterioare**

Costică Bulai	— președinte
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 41, 167¹ și 194 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Gheorghe Purcărea în Dosarul nr. 4.265/2002 al Tribunalului Arad — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, întrucât apreciază că textele de lege criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 9 iulie 2002, pronunțată în Dosarul nr. 4.265/2002, **Tribunalul Arad — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41, 167¹ și 194 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.** Excepția a fost ridicată de Gheorghe Purcărea într-o cauză având ca obiect contestația formulată de acesta împotriva deciziei de pensionare întocmite de Casa județeană de pensii Arad.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 41, 167¹ și 194 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, sunt contrare art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât „o persoană care a desfășurat munca recunoscută în sistemul public în gr. I de muncă beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare, iar o altă persoană care a muncit tot în gr. I de muncă în calitate de militar nu beneficiază de acest drept, fapt care creează o discriminare, cel defavorizat fiind clar cel care a desfășurat munca în domeniul militar. Cele două persoane nu sunt egale în fața Legii nr. 19/2000, este avantajată persoana care a muncit în domeniul civil, pe când persoana care a muncit ca militar în gr. I este discriminată, ea nebeneficiind de reducerea vârstelor standard de pensionare”.

Tribunalul Arad — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textele criticate nu contravin art. 16 alin. (1) din Constituție.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului.

Guvernul consideră, în esență, că dispozițiile de lege criticate instituie egalitatea de tratament juridic în privința

dreptului la pensie pentru limită de vârstă în sistemul public de pensii, pentru toți asigurații acestui sistem care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege, pe când asigurații care nu au stagiul complet de cotizare în sistemul public, dar au realizat stagii de cotizare, respectiv vechime în serviciu, în alte sisteme de pensii și asigurări sociale, cum este sistemul pensiilor militare de stat reglementat de Legea nr. 164/2001, sunt într-o situație diferită. Astfel, deși cele două sisteme de pensii își recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau în serviciu, pensia pentru limită de vârstă, inclusiv alte drepturi de asigurări sociale în sistemul public, se acordă numai pentru stagiul de cotizare realizat în sistemul public. Se mai consideră că, de altfel, excepția de neconstituționalitate vizează, în realitate, modul de aplicare și de interpretare a prevederilor art. 167¹ din Legea nr. 19/2000.

Avocatul Poporului apreciază că textele de lege invocate ca fiind neconstituționale nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece există două sisteme de pensii, care nu se exclud, ci se completează reciproc, și anume sistemul public de pensii, reglementat prin Legea nr. 19/2000, și sistemul pensiilor militare de stat, reglementat prin Legea nr. 164/2001. Se mai arată că atât Legea nr. 19/2000, cât și Legea nr. 164/2001 conțin dispoziții referitoare la locurile de muncă cu condiții deosebite și speciale, astfel că „ne aflăm, cel mult, în fața unei probleme de interpretare a textelor de lege, nicidecum în fața unor texte care contravin prevederilor constituționale”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 41, 167¹ și 194 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr. 338/2002 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 25 iunie 2002. Aceste texte prevăd:

— Art. 41: „(1) *Pensia pentru limită de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public.*

(2) *Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femeii și 65 de ani pentru bărbați. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femeii și de la 62 de ani pentru bărbați, conform eşalonării prevăzute în anexa nr. 3.*

(3) Stagiul minim de cotizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați este de 15 ani. Creșterea stagiului minim de cotizare de la 10 ani la 15 ani se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(4) Stagiul complet de cotizare este de 30 de ani pentru femei și de 35 de ani pentru bărbați. Atingerea stagiului complet de cotizare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea acestuia, pornindu-se de la 25 de ani pentru femei și de la 30 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(5) Asigurații care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru obținerea unei pensii pentru limită de vârstă, cu excepția pensiei anticipate și a pensiei anticipate parțiale, își pot continua activitatea numai cu acordul angajatorului.

(6) În situația asiguraților care au depus cerere de pensionare, angajatorii acestora nu pot dispune încetarea raporturilor de muncă, de serviciu sau a calității de membru cooperador, după caz, în vederea pensionării, decât după primirea deciziei de admitere a cererii de pensionare.”;

— Art. 167¹: „(1) Într-un interval de 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi persoanele care au desfășurat activități încadrate în grupa I de muncă, conform legislației anterioare, pot solicita pensie pentru limită de vârstă cu reducerea vârstelor standard de pensionare, conform tabelului nr. 4.

TABELUL Nr. 4

Stagiul de cotizare realizat efectiv, conform legislației anterioare, în grupa I de muncă (ani împliniți)	Reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 3	
	(ani)	(luni)
2	1	2
4	2	5
6	3	7
8	4	10
10	6	0
12	7	2
14	8	5
16	9	7
18	10	10
20	12	0
22	13	0
24	14	0
26 și peste	15	0

(2) Vârstele de pensionare reduse conform prevederilor alin. (1) nu pot fi mai mici de 50 de ani.

(3) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul asiguraților prevăzuți la art. 20, dacă acestea sunt mai avantajoase decât cele stipulate în anexele nr. 4 și 5.

(4) Vârstele standard de pensionare din care se face reducerea prevăzută în tabelul nr. 4 sunt cele corespunzătoare anului, respectiv lunii în care se deschide dreptul de pensie, prevăzute în anexa nr. 3, în condițiile realizării stagiului complet de cotizare corespunzător anului, respectiv lunii în care se deschide dreptul de pensie.

(5) Reducerea vârstelor standard de pensionare în baza tabelului nr. 4 nu poate fi cumulată cu celelalte reduceri prevăzute de prezenta lege sau de legile cu caracter special.”;

— Art. 194: „(1) Între sistemul public și celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, neintegrate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv sistemul pensiilor militare, se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu, în vederea deschiderii drepturilor la pensie pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș, precum și a altor drepturi de asigurări sociale prevăzute de prezenta lege.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) prestațiile de asigurări sociale în sistemul public se stabilesc numai pentru stagiul de cotizare realizat în acest sistem.

(3) Perioadele asimilate stagiului de cotizare, prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c), care constituie și vechime în muncă sau în serviciu în sistemul pensiilor militare și în celelalte sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate, se iau în calcul, opțional, în unul dintre sisteme.

(4) Decontarea între sistemul public și celelalte sisteme de asigurări sociale neintegrate încetează începând cu data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

(5) În situațiile prevăzute la alin. (4) prevederile art. 180 se vor aplica doar pentru cuantumul pensiilor stabilit pe baza vechimii în muncă realizate în sectorul asigurărilor sociale de stat.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate aceste dispoziții de lege contravin art. 16 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

În opinia autorului excepției dispozițiile art. 41, 167¹ și 194 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, sunt contrare art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât „munca desfășurată în grupa I de către militari nu este recunoscută în sistemul public”, astfel că aceste persoane nu beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensie, ceea ce creează discriminare între asigurații sistemului public de pensie și asigurații sistemului pensiilor militare.

Art. 41 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, stabilește condițiile care trebuie îndeplinite, cumulativ, în vederea acordării pensiei pentru limită de vârstă asiguraților în sistemul public, și anume vârsta standard de pensionare, stagiul minim de cotizare, stagiul complet de cotizare, iar art. 167¹ din aceeași lege se referă la reducerea vârstelor standard de pensionare, în cadrul aceluiași sistem de pensii. Potrivit art. 194 din lege, între sistemul public și celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, inclusiv sistemul pensiilor militare, se recunosc reciproc stagiile de cotizare, în vederea deschiderii drepturilor la pensie, însă prestațiile de asigurări sociale în sistemul public se stabilesc numai pentru stagiul de cotizare realizat în acest sistem.

Rezultă așadar că asigurații în sistemul public de pensii, care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute de textele criticate, beneficiază de tratament juridic egal în ceea ce privește dreptul la pensie pentru limită de vârstă. Asigurații care nu au stagiul complet de cotizare în sistemul public, dar au realizat stagiul de cotizare, respectiv vechime în serviciu, în alte sisteme de pensii și asigurări sociale, cum este sistemul pensiilor militare de stat reglementat de Legea nr. 164/2001, sunt într-o situație diferită și, în consecință, și tratamentul juridic este diferit, fără ca prin aceasta să se instituie vreo discriminare. Astfel, deși cele două sisteme de pensii își recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu, pensia pentru limită de vârstă, inclusiv alte drepturi de asigurări sociale în sistemul public, se acordă numai pentru stagiul de cotizare realizat în acest sistem, pe când dispozițiile Legii nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod egal tuturor asiguraților care se află în situațiile prevăzute de acestea.

Totodată faptul că art. 194 alin. (2) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, prevede că prestațiile de asigurări sociale în sistemul public se stabilesc numai pentru stagiul de cotizare realizat în acest sistem reprezintă voința legiuitorului, care a înțeles ca persoanele care nu se află în asemenea situații să beneficieze de alte reglementări legale, în speță, de cele cuprinse în Legea nr. 164/2001. Or, așa cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu prin Decizia nr. 48 din 16 martie 2000, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 1 iunie 2000, principiul egalității în drepturi a cetățenilor nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41, 167¹ și 194 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Gheorghe Purcărea în Dosarul nr. 4.265/2002 al Tribunalului Arad — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 decembrie 2002.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor metodologice privind clasificarea, etichetarea și ambalarea preparatelor chimice periculoase

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2000 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și preparatelor chimice periculoase, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Normele metodologice privind clasificarea, etichetarea și ambalarea preparatelor chimice periculoase, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul industriei și resurselor,
Dan Ioan Popescu

Ministrul apelor și protecției mediului,
Petru Lificiu

Ministrul sănătății și familiei,
Daniela Bartoș

București, 23 ianuarie 2003.
Nr. 92.

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE

privind clasificarea, etichetarea și ambalarea preparatelor chimice periculoase

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Normele metodologice privind clasificarea, etichetarea și ambalarea preparatelor chimice periculoase, denumite în continuare *norme metodologice*, se aplică pre-

paratelor chimice care conțin cel puțin o substanță chimică periculoasă în sensul prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2000 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și preparatelor chimice periculoase, aprobată cu modificări și completări prin Legea

nr. 451/2001, și sunt considerate periculoase în sensul prevederilor art. 4, 5 sau 6 din prezentele norme metodologice.

(2) Prevederile cuprinse:

- a) la art. 7 și 8;
- b) la art. 9 și 10 și definite în anexa nr. 3; și
- c) la art. 16, 17 și 18

se aplică și preparatelor chimice care nu sunt considerate periculoase în sensul prevederilor art. 4, 5 sau 6, dar care pot prezenta totuși un anumit pericol.

CAPITOLUL II

Clasificarea și etichetarea preparatelor chimice periculoase

Art. 2. — Clasificarea și etichetarea preparatelor chimice periculoase se realizează conform criteriilor prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 200/2000 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și preparatelor chimice periculoase, cu excepția cazului în care se aplică criteriile prevăzute la art. 4, 5, 6, 9 sau 10 din prezentele norme metodologice.

Categoría de pericol a substanței	Valoarea concentrației de referință	
	Preparate chimice periculoase gazoase, % volum	Alte preparate chimice periculoase, % greutate
Foarte toxic	≥ 0,02	≥ 0,1
Toxic	≥ 0,02	≥ 0,1
Cancerigen	≥ 0,02	≥ 0,1
Categoria 1 sau 2		
Mutagen	≥ 0,02	≥ 0,1
Categoria 1 sau 2		
Toxic pentru reproducere	≥ 0,02	≥ 0,1
Categoria 1 sau 2		
Nociv	≥ 0,2	≥ 1
Corosiv	≥ 0,02	≥ 1
Iritant	≥ 0,2	≥ 1
Sensibilizant	≥ 0,2	≥ 1
Cancerigen	≥ 0,2	≥ 1
Categoria 3		
Mutagen	≥ 0,2	≥ 1
Categoria 3		
Toxic pentru reproducere	≥ 0,2	≥ 1
Categoria 3		
Periculos pentru mediu N		≥ 0,1
Periculos pentru stratul de ozon	≥ 0,1	≥ 0,1
Periculos pentru mediu		≥ 1

(6) Prevederile alin. (5) nu se aplică preparatelor chimice periculoase prevăzute în anexa nr. 3.

Art. 4. — (1) Pericolele care decurg din proprietățile fizico-chimice ale preparatelor chimice periculoase sunt evaluate prin determinarea, conform metodelor prevăzute în secțiunea A a anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002, a proprietăților fizico-chimice ale preparatelor chimice periculoase necesare pentru clasificarea și etichetarea

CAPITOLUL III

Determinarea proprietăților periculoase ale preparatelor chimice periculoase

Art. 3. — (1) Evaluarea pericolelor preparatelor chimice periculoase se bazează pe determinarea următoarelor proprietăți ale acestora:

- a) fizico-chimice;
- b) care afectează sănătatea;
- c) care afectează mediul.

(2) Proprietățile prevăzute la alin. (1) trebuie să fie evaluate în conformitate cu prevederile art. 4, 5 și 6.

(3) Încercările de laborator trebuie efectuate pe preparatele chimice periculoase, în forma în care acestea sunt introduse pe piață.

(4) La determinarea proprietăților periculoase ale preparatelor chimice periculoase, în conformitate cu prevederile art. 4, 5 și 6, trebuie să fie luate în considerare toate substanțele chimice periculoase în sensul prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001.

(5) Substanțele chimice prevăzute la alin. (4), clasificate ca periculoase pe baza efectelor asupra sănătății și/sau mediului — fie că sunt prezente sub formă de impurități, fie de aditivi —, conținute în preparatele chimice periculoase, trebuie să fie luate în considerare atunci când concentrația lor este egală sau superioară celei din tabelul de mai jos, dacă nu sunt prevăzute valori inferioare în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002, în secțiunea B a anexei nr. 1 sau în secțiunea B a anexei nr. 2 la prezentele norme metodologice.

în conformitate cu criteriile prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002.

(2) Prin derogare de la alin. (1), nu este necesară determinarea proprietăților explozive, oxidante, extrem de inflamabile, foarte inflamabile sau inflamabile ale unui preparat chimic periculos, cu condiția ca:

- a) nici un component să nu prezinte astfel de proprietăți și ca, pe baza informațiilor de care dispune producătorul,

să existe o probabilitate minimă ca preparatul chimic periculos să prezinte riscuri de această natură;

b) în caz de modificare a compoziției unui preparat chimic periculos cu compoziție cunoscută, să existe argumente științifice prin care să se demonstreze că o nouă evaluare a pericolelor nu ar determina schimbarea clasificării;

c) să fie introduse pe piață sub formă de aerosoli, conform prevederilor Ordinului ministrului industriei și resurselor nr. 595/2002 privind aprobarea Reglementărilor tehnice cu privire la recipiente pulverizatoare de aerosoli, RT 75/324.

(3) Pentru cazurile în care metodele prevăzute în secțiunea A a anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 nu sunt adecvate, se aplică următoarele metode alternative de calcul:

a) Preparate chimice periculoase, altele decât cele gazoase:

- metoda de determinare a proprietăților oxidante ale preparatelor chimice periculoase care conțin peroxizi organici, conform prevederilor pct. 2.2.2.1 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002.

b) Preparate chimice periculoase gazoase:

(i) metoda de determinare a proprietăților oxidante, conform prevederilor pct. 9.1.1.2 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002;

(ii) metoda de determinare a proprietăților inflamabile, conform prevederilor pct. 9.1.1.1 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002.

Art. 5. — (1) Evaluarea pericolelor pentru sănătate ale preparatelor chimice periculoase se realizează după una sau mai multe dintre următoarele proceduri:

a) prin metoda convențională prevăzută în anexa nr. 1;

b) prin determinarea, conform metodelor prevăzute în secțiunea B a anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002, a proprietăților toxicologice ale preparatului chimic periculos, care sunt necesare pentru clasificarea în conformitate cu criteriile prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002.

(2) Atunci când persoana responsabilă de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos aduce dovezi științifice fundamentate, potrivit cărora proprietățile toxicologice ale preparatului chimic periculos nu pot fi corect determinate prin metoda prevăzută la alin. (1) lit. a) sau pornind de la rezultatele disponibile ale testelor efectuate pe animale, se pot aplica metodele prevăzute la alin. (1) lit. b), cu condiția ca acestea să fie justificate sau autorizate conform prevederilor art. 9 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 37/2002 pentru protecția animalelor utilizate în scopuri științifice sau în alte scopuri experimentale, aprobată și modificată prin Legea nr. 471/2002. În cazul în care, pentru obținerea de noi date, o proprietate toxicologică este stabilită prin metodele prevăzute la alin. (1) lit. b), testul va fi efectuat în conformitate cu principiile bune practice de laborator, prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 63/2002 privind aprobarea Principiilor de bună practică de laborator, precum și inspecția și verificarea respectării acestora în cazul testărilor efectuate asupra substanțelor chimice.

(3) Preparatul chimic periculos poate fi clasificat avându-se în vedere și următoarele elemente:

a) efectele preparatului chimic periculos asupra omului, în cazul în care se poate demonstra prin studii epidemiologice, prin studii de caz științific fundamentate, conform prevederilor anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002, sau prin experiența practică fundamentată statistic că efectele toxicologice asupra omului se deosebesc de cele evidențiate la aplicarea metodelor prevăzute la alin. (1);

b) efectele de tipul sinergismului ale preparatului chimic periculos, în cazul în care se poate demonstra că din cauza acestor efecte o evaluare convențională ar putea subestima pericolul toxicologic al preparatului chimic periculos;

c) efectele de tipul antagonismului ale preparatului chimic periculos, în cazul în care se poate demonstra că din cauza acestor efecte o evaluare convențională ar putea subestima pericolul toxicologic al preparatului chimic periculos.

(4) Conform prevederilor alin. (3), în cazul în care o proprietate toxicologică s-a stabilit pe baza ambelor metode prevăzute la alin. (1), pentru clasificarea preparatului chimic periculos se folosesc rezultatele obținute prin metodele prevăzute la alin. (1) lit. b), cu excepția cazurilor în care este vorba despre efecte cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere, pentru care se aplică numai metoda prevăzută la alin. (1) lit. a). Orice proprietate toxicologică a preparatului chimic periculos care nu a fost evaluată prin metodele prevăzute la alin. (1) lit. b) trebuie să fie evaluată prin metoda prevăzută la alin. (1) lit. a).

(5) Pentru preparatele chimice periculoase cu compoziție cunoscută, clasificate în conformitate cu metodele prevăzute la alin. (1) lit. b), se va face o nouă evaluare a pericolului pentru sănătate prin metodele prevăzute la alin. (1) lit. a) sau b), atunci când:

a) producătorul modifică compoziția prin modificarea concentrației inițiale, exprimată în procente de greutate sau de volum, a unuia sau mai multor componenți periculoși, în conformitate cu tabelul următor:

Limitele de concentrație inițială a componentului	Variația admisă pentru concentrația inițială a componentului
concentrație = 2,5%	± 30%
2,5% < concentrație = 10%	± 20%
10% < concentrație = 25%	± 10%
25% < concentrație = 100%	± 5%

b) producătorul modifică compoziția preparatului chimic periculos, înlocuind sau adăugând unul sau mai mulți componenți care pot fi sau nu periculoși în sensul prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001. Această nouă evaluare este aplicabilă, cu excepția cazurilor în care există argumente științific fundamentate care arată că o reevaluare a pericolului nu determină schimbarea clasificării.

Art. 6. — (1) Evaluarea pericolelor pentru mediu ale preparatelor chimice periculoase se realizează prin una sau mai multe dintre următoarele proceduri:

a) prin metoda convențională de calcul prevăzută în anexa nr. 2;

b) prin determinarea proprietăților periculoase pentru mediu ale preparatului chimic periculos, necesare pentru clasificarea în conformitate cu criteriile prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002. Determinarea acestor proprietăți se realizează în conformitate cu metodele prevăzute în secțiunea C a anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002. Condițiile de aplicare a metodelor de testare sunt cele prevăzute în secțiunea C a anexei nr. 2 la prezentele norme metodologice.

(2) Atunci când proprietatea ecotoxicologică se stabilește pe baza metodelor prevăzute la alin. (1) lit. b), în vederea obținerii de noi date, testările se efectuează în conformitate cu principiile bune practice de laborator, prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 63/2002, și cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 37/2002, aprobată și modificată prin Legea nr. 471/2002. Atunci când pericolele pentru mediu au fost evaluate după ambele proceduri prevăzute la alin. (1), la clasificarea preparatului chimic periculos se folosesc rezultatele obținute prin metodele prevăzute la alin. (1) lit. b).

(3) Pentru preparatele chimice periculoase cu compoziție cunoscută, clasificate în conformitate cu metodele prevăzute la alin. (1) lit. b), se efectuează o nouă evaluare a pericolului pentru mediu prin metoda prevăzută la alin. (1) lit. a) sau conform celor prevăzute la alin. (1) lit. b), atunci când:

a) producătorul schimbă compoziția prin modificarea concentrației inițiale, exprimată în procente de greutate sau de volum, a unuia sau mai multor componenți periculoși, în conformitate cu datele din următorul tabel:

Limitele de concentrație inițială a componentului	Variația admisă pentru concentrația inițială a componentului
concentrație ≤ 2,5%	± 30%
2,5% < concentrație ≤ 10%	± 20%
10% < concentrație ≤ 25%	± 10%
25% < concentrație ≤ 100%	± 5%

b) producătorul modifică compoziția preparatului chimic periculos, înlocuind sau adăugând unul sau mai mulți componenți care pot fi sau nu periculoși în sensul prevederilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001. Această nouă evaluare este aplicabilă, cu excepția cazurilor în care există argumente științific fundamentate care arată că o reevaluare a pericolului nu determină schimbarea clasificării.

CAPITOLUL IV

Ambalarea preparatelor chimice periculoase

Art. 7. — (1) Introducerea pe piață a preparatelor chimice periculoase prevăzute la art. 1 și 8 este permisă numai dacă sunt respectate cerințele pentru ambalaje, prevăzute la art. 14 lit. a), b), c) și d) din Ordonanța de

urgență a Guvernului nr. 200/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001.

(2) Introducerea pe piață a recipientelor care conțin preparate chimice periculoase în sensul art. 1 și 8, comercializate sau puse la dispoziția publicului, este permisă numai dacă sunt respectate cerințele pentru ambalaje, prevăzute la art. 15 lit. b) și c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001.

(3) Se consideră că ambalajele preparatelor chimice periculoase corespund cerințelor prevăzute la art. 14 lit. a), b) și c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 200/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001, dacă acestea satisfac cerințele prevăzute pentru transportul mărfurilor periculoase pe calea ferată, pe căi rutiere, pe căi navigabile interne, pe mare sau pe calea aerului.

Art. 8. — (1) Indiferent de capacitate, recipientele care conțin preparate chimice periculoase comercializate sau puse la dispoziția publicului trebuie prevăzute cu un sistem de închidere de securitate pentru copii, în cazurile în care:

a) preparatele chimice periculoase sunt etichetate ca foarte toxice, toxice sau corosive, conform prevederilor art. 10 și condițiilor prevăzute la art. 5;

b) preparatele chimice periculoase prezintă un pericol în caz de inhalare ($X_{n, R 65}$) și sunt clasificate și etichetate conform prevederilor pct. 3.2.3 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002, cu excepția preparatelor chimice periculoase introduse pe piață sub formă de aerosoli sau într-un recipient prevăzut cu un sistem de pulverizare sigilat;

c) preparatele chimice periculoase conțin cel puțin una dintre substanțele enumerate mai jos, prezente într-o concentrație egală sau superioară concentrației maxime individuale menționate în tabelul următor:

Nr. crt.	Identificarea substanței			Concentrația maximă
	Nr. CAS	Denumire	Nr. IESCE	
1.	67—56—1	Metanol	2006596	≥ 3%
2.	75—09—2	Diclorometan	2008389	≥ 1%

(2) Indiferent de capacitate, recipientele care conțin preparate chimice periculoase comercializate sau puse la dispoziția publicului și etichetate ca foarte toxice, toxice, corosive, nocive, extrem de inflamabile sau foarte inflamabile, conform prevederilor art. 10 și condițiilor stipulate în art. 4 și 5, vor fi prevăzute cu un însemn tactil de avertizare a pericolului.

(3) Prevederea alin. (2) nu se aplică aerosolilor clasificați și etichetați numai ca extrem de inflamabili sau foarte inflamabili.

CAPITOLUL V

Etichetarea preparatelor chimice periculoase

Art. 9. — (1) Preparatele chimice periculoase în sensul art. 1 alin. (1) pot fi introduse pe piață numai dacă eticheta ambalajului satisface cerințele prezentului articol și corespunde prevederilor secțiunilor A și B ale anexei nr. 3.

(2) Preparatele chimice în sensul art. 1 alin. (2), definite în secțiunile B și C ale anexei nr. 3, pot fi introduse pe piață numai dacă pe eticheta ambalajului sunt înscrise următoarele indicații lizibile, care nu pot fi șterse:

a) denumirea comercială a preparatului chimic periculos sau denumirea prin care furnizorul identifică preparatul chimic periculos;

b) numele, adresa completă și numărul de telefon ale persoanei cu sediul în România, responsabilă de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos;

c) datele specifice prevăzute în secțiunile B și C ale anexei nr. 3.

Art. 10. — (1) Pe toate etichetele ambalajelor trebuie să fie înscrise următoarele indicații lizibile, care nu pot fi șterse:

a) denumirea comercială a preparatului chimic periculos sau denumirea prin care furnizorul identifică preparatul chimic periculos;

b) numele, adresa completă și numărul de telefon ale persoanei cu sediul în România, responsabilă de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos;

c) denumirea chimică a substanței sau substanțelor chimice periculoase prezente în preparatul chimic periculos;

d) simbolurile de pericol și indicațiile de pericol;

e) fraze de risc — fraze R;

f) fraze de prudență — fraze S;

g) cantitatea nominală — masa nominală sau volumul nominal — a conținutului în cazul preparatelor comercializate sau puse la dispoziția publicului.

(2) Înscrisura pe eticheta preparatului chimic periculos a denumirii chimice a substanței sau substanțelor chimice periculoase prezente în acesta se realizează în conformitate cu următoarele cerințe:

a) pentru preparatele chimice periculoase, clasificate T⁺, T, X_n în conformitate cu prevederile art. 5, se iau în considerare numai substanțele T⁺, T, X_n prezente în concentrații egale sau mai mari decât limita inferioară — limita X_n —, prevăzute pentru fiecare dintre ele în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 sau în secțiunea B a anexe nr. 1;

b) pentru preparatele chimice periculoase, clasificate C conform procedurilor prevăzute la art. 5, se iau în considerare numai substanțele C prezente în concentrații egale sau mai mari decât limita inferioară — limita X₁ —, prevăzute în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 sau în secțiunea B a anexe nr. 1;

c) denumirile substanțelor chimice periculoase care au determinat clasificarea preparatului chimic periculos în una sau mai multe dintre următoarele categorii de pericol:

- (i) cancerigen, categoria 1, 2 sau 3;
- (ii) mutagen, categoria 1, 2 sau 3;
- (iii) toxic pentru reproducere, categoria 1, 2 sau 3;
- (iv) foarte toxic, toxic sau nociv, în funcție de efectele neletale în urma unei singure expuneri;
- (v) toxic sau nociv, în funcție de efectele grave în urma expunerii repetate sau prelungite;
- (vi) sensibilizant.

Substanța chimică periculoasă trebuie să figureze sub una dintre denumirile prevăzute în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 sau într-un nomenclator chimic recunoscut pe plan internațional, dacă nu figurează încă în această anexă;

d) ca urmare a prevederilor lit. a), b) și c), nu este necesară menționarea pe etichetă a denumirii substanțelor chimice periculoase care au determinat clasificarea preparatului chimic periculos în una sau mai multe dintre următoarele categorii de pericol:

- (i) exploziv;
- (ii) oxidant;
- (iii) extrem de inflamabil;
- (iv) foarte inflamabil;
- (v) inflamabil;
- (vi) iritant;
- (vii) periculos pentru mediu,

cu excepția cazurilor în care substanța sau substanțele chimice periculoase trebuie menționate pe baza prevederilor lit. a), b) sau c);

e) ca regulă, pentru preparatele chimice periculoase un număr de maximum 4 denumiri de substanțe chimice este suficient pentru identificarea substanțelor chimice periculoase prioritar responsabile de pericole majore pentru sănătate, care au determinat clasificarea și alegerea frazelor de risc adecvate, sau, după caz, pot fi necesare mai mult de 4 denumiri chimice ale substanțelor chimice periculoase din componența preparatului chimic periculos.

(3) Etichetarea preparatelor chimice periculoase cu simbolurile de pericol și cu indicațiile de pericol prevăzute la alin. (1) lit. d), pe care le prezintă folosirea acestora, se efectuează în conformitate cu prevederile anexelor nr. 1 și 4 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 și este aplicată în funcție de rezultatele evaluării pericolelor efectuate în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (3) și ale anexelor nr. 1

și 2. În cazul în care se impune atribuirea a mai mult de un simbol de pericol pentru un preparat chimic periculos, obligația de a aplica:

a) simbolul T determină ca folosirea simbolurilor C și X să fie opțională, dacă nu există prevederi contrare în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002;

b) simbolul C determină ca folosirea simbolului X să fie opțională;

c) simbolul E determină ca folosirea simbolurilor F și O să fie opțională;

d) simbolul X_n determină ca folosirea simbolului X_i să fie opțională.

Simbolul sau simbolurile sunt tipărite cu negru, pe fond portocaliu-galben.

(4) Etichetarea preparatelor chimice periculoase cu frazele de risc — fraze R — prevăzute la alin. (1) lit. e) se efectuează în conformitate cu prevederile anexelor nr. 1 și 5 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002. Frazele R se atribuie în funcție de rezultatele evaluării pericolelor efectuate în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (3) și ale anexelor nr. 1 și 2. Ca regulă, pentru preparatele chimice periculoase un număr de maximum 6 fraze R este suficient pentru descrierea riscurilor; în acest scop combinațiile de fraze prevăzute în anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 sunt considerate fraze unice. În cazul în care preparatul chimic periculos se încadrează simultan în mai multe categorii de pericol, frazele-tip trebuie să acopere totalitatea riscurilor principale prezentate de preparat. În anumite cazuri pot fi necesare mai mult de 6 fraze R. Frazele standard „extrem de inflamabil” sau „foarte inflamabil” pot să nu fie utilizate în cazul în care reiau o indicație de pericol folosită ca urmare a aplicării prevederilor alin. (3).

(5) Etichetarea preparatelor chimice periculoase cu frazele de prudență — fraze S — prevăzute la alin. (1) lit. f) se efectuează în conformitate cu prevederile anexelor nr. 1 și 6 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002. Frazele S se atribuie în funcție de rezultatele evaluării pericolelor efectuate în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (3) și ale anexelor nr. 1 și 2. Ca regulă, pentru preparatele chimice periculoase un număr de maximum 6 fraze S este suficient pentru formularea celor mai adecvate recomandări de prudență; în acest scop combinațiile de fraze prevăzute în anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002 sunt considerate fraze unice. În anumite cazuri pot fi necesare mai mult de 6 fraze S. În cazul în care înscrisura pe etichetă sau pe ambalaj este imposibilă din punct de vedere practic, ambalajul va fi însoțit de un prospect cu recomandări de prudență privind utilizarea preparatului chimic periculos.

Art. 11. — În cazul în care conținutul ambalajului nu depășește 125 mililitri:

a) pentru preparatele chimice periculoase clasificate ca foarte inflamabile, oxidante, iritante, cu excepția celor încadrate la fraza de risc R 41 sau periculoase pentru mediu și încadrate la simbolul N, etichetarea cu fraze de risc R sau fraze de prudență S nu este necesară;

b) pentru preparatele chimice periculoase clasificate ca inflamabile sau periculoase pentru mediu și neîncadrate la simbolul N, pe eticheta acestora sunt înscrise frazele de risc R, nefiind necesară etichetarea cu fraze de prudență S.

Art. 12. — Indicațiile de tipul „netoxic”, „nenociv”, „nepoluant”, „ecologic” sau orice alte indicații care urmăresc să demonstreze caracterul nepericulos al preparatului chimic sau susceptibil de a determina o subestimare a pericolelor acestuia nu pot fi înscrise pe ambalajul sau eticheta preparatelor chimice periculoase reglementate de prezentele norme metodologice.

Art. 13. — (1) Aplicarea cerințelor de etichetare pentru preparatele chimice periculoase se realizează după cum urmează:

a) în cazul în care indicațiile prevăzute la art. 10 se găsesc pe etichetă, aceasta se fixează ferm pe una sau mai multe fețe ale ambalajului, astfel încât textul etichetei să poată fi citit pe direcție orizontală când ambalajul este așezat în poziție normală. Dimensiunile etichetei sunt cele prevăzute la pct. 7.7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002, iar eticheta este dimensionată în așa fel încât să cuprindă numai informațiile prevăzute în prezentele norme metodologice și, dacă este nevoie, orice alte indicații suplimentare privind sănătatea sau securitatea;

b) în cazul în care informațiile prevăzute la art. 10 sunt înscrise clar pe ambalajul propriu-zis, conform prevederilor lit. a), eticheta nu mai este necesară;

c) culoarea și modul de prezentare ale etichetei sau, în cazul prevăzut la lit. b), ale ambalajului trebuie să fie astfel realizate încât simbolul de pericol și fondul acestuia să fie distinse clar;

d) informațiile înscrise pe etichetă conform prevederilor art. 10 trebuie să se distingă clar pe fondul acestuia și să aibă o dimensiune și o spațiere suficiente pentru a putea fi citite cu ușurință.

Prevederile specifice pentru prezentarea și formatul acestor informații sunt prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002.

(2) În sensul prezentelor norme metodologice, cerințele de etichetare sunt considerate ca fiind îndeplinite:

a) în cazul unui ambalaj exterior care cuprinde unul sau mai multe ambalaje interioare, dacă ambalajul exterior este etichetat în conformitate cu normele internaționale pentru transportul mărfurilor periculoase și dacă ambalajul sau ambalajele interioare sunt etichetate conform prezentelor norme metodologice;

b) în cazul unui ambalaj unic:

(i) dacă acesta este etichetat în conformitate cu normele internaționale pentru transportul mărfurilor periculoase și cu prevederile art. 9 alin. (2) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și b) și alin. (2), (4) și (5); pentru preparatele chimice periculoase clasificate conform prevederilor art. 6 se aplică și prevederile art. 10 alin. (3) pentru proprietatea respectivă, atunci când aceasta nu a fost menționată ca atare pe etichetă; sau

(ii) dacă este cazul, pentru tipuri speciale de ambalaj, ca de exemplu buteliile mobile de gaz, dacă sunt respectate prevederile anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 490/2002.

CAPITOLUL VI

Exceptări de la cerințele de etichetare și ambalare ale preparatelor chimice periculoase

Art. 14. — (1) Prevederile art. 7, 9, 10, 11, 12 și 13 nu se aplică anumitor preparate chimice considerate periculoase în sensul prevederilor art. 4, 5 sau 6, care, în forma în care sunt introduse pe piață, nu prezintă vreun risc din punct de vedere al proprietăților fizico-chimice și nici risc pentru sănătate sau pentru mediu.

(2) Etichetarea prevăzută la art. 9, 10, 11 și 12 poate fi efectuată într-un alt mod adecvat, în cazul ambalajelor care sunt fie prea mici, fie nepotrivite pentru o etichetare în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) și b).

(3) Prin derogare de la prevederile art. 9, 10, 11, 12 și 13, ambalajele preparatelor chimice periculoase care sunt clasificate ca nocive, extrem de inflamabile, foarte inflamabile, inflamabile, iritante sau oxidante pot să nu fie etichetate

sau să fie etichetate într-un alt mod adecvat, în cazul în care ambalajele conțin cantități atât de mici încât nu prezintă nici un pericol pentru persoanele care manipulează aceste preparate chimice periculoase sau pentru alte persoane.

(4) Prin derogare de la prevederile art. 9, 10, 11, 12 și 13, ambalajele preparatelor chimice periculoase clasificate în conformitate cu prevederile art. 6 pot să nu fie etichetate sau să fie etichetate într-un alt mod adecvat, în cazul în care cantitățile pe care le conțin sunt atât de mici încât nu prezintă nici un pericol pentru mediu.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 9, 10, 11, 12 și 13, ambalajele preparatelor chimice periculoase care nu sunt prevăzute la alin. (3) sau (4) pot fi etichetate într-un alt mod adecvat, în cazul în care ambalajele sunt prea mici pentru a permite etichetarea prevăzută la art. 9, 10 și 11 și nu prezintă nici un pericol pentru persoanele care manipulează aceste preparate chimice periculoase sau pentru alte persoane.

(6) În cazul în care se aplică prevederile alin. (2), (3), (4) și (5), nu este permisă utilizarea de simboluri, indicații de pericol, fraze R sau fraze S, altele decât cele prevăzute în prezentele norme metodologice.

CAPITOLUL VII

Vânzarea la distanță

Art. 15. — (1) Orice formă de publicitate pentru un preparat chimic periculos, care permite potențialului cumpărător să încheie un contract de cumpărare a unui preparat chimic periculos fără a avea posibilitatea de a cunoaște informațiile incluse pe eticheta acestuia, trebuie să menționeze categoria sau categoriile de pericol indicate pe eticheta preparatului chimic periculos.

(2) Pentru respectarea cerințelor prevăzute la alin. (1) părțile contractante au în vedere prevederile Ordonanței Guvernului nr. 130/2000 privind regimul juridic al contractelor la distanță.

CAPITOLUL VIII

Fișa tehnică de securitate

Art. 16. — (1) Persoana responsabilă de introducerea pe piață a substanței sau preparatului chimic periculos furnizează utilizatorului profesional al substanței sau preparatului chimic periculos o fișă tehnică de securitate care conține informațiile prevăzute la art. 18 și în anexa nr. 5, dacă substanța sau preparatul chimic este clasificat ca periculos conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 200/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 451/2001.

(2) Persoana responsabilă de introducerea pe piață a unui preparat chimic periculos furnizează, la cererea unui utilizator profesional, o fișă tehnică de securitate care conține informațiile corespunzătoare pentru preparatele chimice care nu sunt clasificate ca periculoase în sensul art. 4, 5 și 6, dar care conțin într-o concentrație individuală mai mare sau egală cu 1% în greutate, pentru preparatele chimice care nu sunt în stare gazoasă, și mai mare sau egală cu 0,2% în volum, pentru preparatele chimice gazoase, cel puțin:

a) o substanță care prezintă pericole pentru sănătate ori pentru mediu; sau

b) o substanță pentru care există o valoare limită a concentrației admise pentru expunerea la locurile de muncă.

(3) Informațiile din fișa tehnică de securitate sunt destinate în principal folosirii de către utilizatorii profesionali și

trebuie să permită acestora să ia măsurile necesare pentru protecția sănătății, a securității și a mediului la locul de muncă.

(4) Fișa tehnică de securitate poate fi furnizată pe hârtie sau pe suport electronic, cu condiția ca destinatarul să dispună de aparatura necesară recepționării.

(5) Informațiile din fișa tehnică de securitate se furnizează gratuit, cel mai târziu când substanța sau preparatul chimic periculos este livrat prima dată și apoi după fiecare revizie datorată apariției oricărei informații noi, semnificative, privind securitatea și protecția sănătății și a mediului. Noua versiune datată, identificată ca „Revizie:... (data)”, se furnizează gratuit tuturor foștilor utilizatori care au primit substanța sau preparatul în ultimele 12 luni dinaintea reviziei.

(6) Nu este necesară întocmirea fișelor tehnice de securitate în cazul în care preparatele chimice periculoase comercializate sau puse la dispoziția publicului sunt însoțite de suficiente informații care să permită utilizatorilor să ia măsurile necesare cu privire la protecția sănătății și la securitate. Cu toate acestea, dacă utilizatorii profesionali solicită fișa tehnică de securitate, acest document trebuie furnizat.

Art. 17. — Fișa tehnică de securitate se întocmește în limba română.

Art. 18. — (1) Fișa tehnică de securitate este structurată pe următoarele capitole:

- a) Identificarea substanței/preparatului chimic periculos și a firmei/întreprinderii;
- b) Compoziția/informații despre ingrediente;
- c) Identificarea pericolelor substanței/preparatului chimic periculos;
- d) Măsuri de prim ajutor;
- e) Măsuri de combatere a incendiilor;
- f) Măsuri împotriva pierderilor accidentale;
- g) Manipulare și depozitare;
- h) Controlul expunerii/protecție personală;
- i) Proprietăți fizico-chimice ale substanței/preparatului chimic periculos;
- j) Stabilitate și reactivitate;
- k) Informații toxicologice;
- l) Informații ecologice;
- m) Măsuri privind evacuarea substanței/preparatului chimic periculos;
- n) Informații despre transport;
- o) Informații privind reglementările specifice aplicabile;
- p) Alte informații.

(2) Sarcina de a furniza informațiile astfel prevăzute revine persoanelor responsabile de introducerea pe piață a substanței sau preparatului chimic periculos. Fișa tehnică de securitate se datează.

CAPITOLUL IX

Confidențialitatea denumirilor chimice

Art. 19. — (1) Menționarea pe etichetă sau în cadrul fișei tehnice de securitate a substanțelor chimice periculoase prezente în preparatele chimice periculoase și clasificate exclusiv ca:

a) iritantă, cu excepția celor încadrate la fraza de risc R 41, sau iritantă în combinație cu una sau mai multe dintre celelalte proprietăți prevăzute la art. 10 alin. (2) lit. d); sau

b) nocivă sau nocivă în combinație cu una sau mai multe dintre proprietățile prevăzute la art. 10 alin. (2) lit. d), care prezintă ele însele efecte letale acute, poate fi considerată de persoana responsabilă de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos confidențială, în sensul că divulgarea acestora poate prejudicia dreptul său de proprietate intelectuală.

(2) Persoana responsabilă de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos este responsabilă de demonstrarea eventualului prejudiciu adus confidențialității denumirilor chimice ale substanțelor chimice periculoase prevăzute la alin. (1).

(3) În cazul în care persoana responsabilă de introducerea pe piață pentru prima dată a preparatului chimic periculos dorește să se prevaleze de acest drept la confidențialitate, aceasta prezintă o cerere de confidențialitate către Agenția Națională pentru Substanțe și Preparate Chimice Periculoase — ANSPCP, în care solicită ca referirile la substanța chimică periculoasă prevăzută la alin. (1), incluse pe etichetă, să fie redactate cu ajutorul unei denumiri care identifică cele mai importante grupe chimice funcționale sau al unei denumiri alternative.

(4) Cererea de confidențialitate este întocmită conform prevederilor anexei nr. 4 și conține informațiile incluse în formularul din secțiunea A a aceleiași anexe.

(5) ANSPCP poate solicita persoanei responsabile de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos furnizarea de informații suplimentare, dacă acestea sunt necesare pentru evaluarea valabilității cererii de confidențialitate.

(6) În termen de 30 de zile ANSPCP informează solicitantul asupra deciziei privind cererea de confidențialitate.

(7) În cazul în care cererea de confidențialitate a fost acceptată de către ANSPCP, persoana responsabilă de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos transmite o copie a acesteia autorităților competente ale fiecărui stat membru al Uniunii Europene în care dorește să comercializeze preparatul chimic periculos.

CAPITOLUL X

Atribuții și răspunderi

Art. 20. — (1) ANSPCP este autoritatea competentă pentru primirea informațiilor, inclusiv compoziția chimică, legate de preparatele chimice introduse pe piață și considerate periculoase pe baza proprietăților care afectează sănătatea sau a proprietăților fizico-chimice ale acestora.

(2) Pentru a asigura respectarea prevederilor prezentelor norme metodologice ANSPCP poate solicita persoanei responsabile de introducerea pe piață a preparatului chimic periculos informații privind compoziția acestuia și orice alte informații utile în acest sens.

(3) ANSPCP asigură confidențialitatea informațiilor primite și utilizarea acestora numai pentru a răspunde solicitărilor de ordin medical pentru stabilirea de măsuri preventive și curative, cu precădere în caz de urgență.

Art. 21. — Autoritățile publice centrale pot reglementa cerințele specifice de protecție a sănătății și securității la locul de muncă a persoanelor, în timpul utilizării preparatelor chimice periculoase. Respectivele reglementări nu pot aduce modificări care contravin prevederilor prezentelor norme metodologice.

Art. 22. — Introducerea pe piață a preparatelor chimice periculoase care sunt conforme prezentelor norme metodologice nu poate fi interzisă, restricționată sau împiedicată de către ANSPCP.

CAPITOLUL XI

Dispoziții finale

Art. 23. — Anexele nr. 1—5 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice și se procură de la Agenția Națională pentru Substanțe și Preparate Chimice Periculoase.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 567/1991 privind organizarea și funcționarea Aeroclubului României

În temeiul art. 107 din Constituție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Hotărârea Guvernului nr. 567/1991 privind organizarea și funcționarea Aeroclubului României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 15 decembrie 1995, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul 2 al articolului 1 va avea următorul cuprins:

„Aeroclubul României are sediul în București, bd. Lascăr Catargiu nr. 54, sectorul 1.“

2. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Aeroclubul României este unitate de pregătire și perfecționare a personalului aeronautic civil, precum și structură sportivă de performanță cu profil aeronautic, cu drepturile și atribuțiile ce decurg din lege.

Aeroclubul României funcționează ca instituție publică finanțată de la bugetul de stat, are personalitate juridică, iar în compunerea sa intră aerocluburile teritoriale prevăzute în anexa nr. 2, ca subunități fără personalitate juridică, cu sediile și terenurile de zbor în localitățile prevăzute în această anexă.

Prin ordin al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței pot fi înființate și alte aerocluburi teritoriale sau secții ale acestora.“

3. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — Obiectul de activitate al Aeroclubului României îl constituie:

a) operarea aeronavelor din dotare sau închiriate;

b) organizarea și desfășurarea cursurilor și programelor de inițiere, pregătire, instruire și perfecționare, teoretice și practice, de zbor, precum și de parașutare pentru personalul aeronautic propriu și pentru sportivii legitimați la Aeroclubul României, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

c) selecționarea și inițierea tineretului prin organizarea de cursuri și cantonamente de instruire teoretică și în zbor, în scopul atragerii acestuia în practicarea sporturilor aeronautice;

d) asigurarea condițiilor tehnico-administrative pentru organizarea de cantonamente, competiții interne și internaționale, mitinguri și manifestări aeronautice, în vederea creșterii nivelului de pregătire a personalului propriu și a sportivilor legitimați la Aeroclubul României;

e) efectuarea pregătirii teoretice și practice, la sol și în zbor, pentru alte categorii de personal aeronautic navigant decât cel propriu și sportivii legitimați, precum și a personalului tehnic aeronautic, în conformitate cu reglementările legale în vigoare;

f) asigurarea pregătirii sportivilor legitimați la Aeroclubul României, componenți ai loturilor naționale/județene, cu suportarea de către Aeroclubul României, în limita sumelor alocate de la bugetul de stat, a cheltuielilor ocazionate de participarea acestora la competițiile oficiale, interne și internaționale, precum și a cheltuielilor aferente cantonamentelor;

g) emiterea certificatelor de absolvire pentru cursurile și programele de pregătire și perfecționare efectuate, prevăzute la lit. b) și e);

h) aprobarea și supravegherea activităților aeronautice sportive la care participă cu personal propriu și tehnică din dotare sau care se desfășoară pe terenurile aflate în administrarea sa;

i) efectuarea de activități specifice de dirijare și control al traficului aerian, de informare aeronautică și protecție a navigației aeriene, pe terenurile aflate în administrarea sa, în conformitate cu reglementările în vigoare;

j) întreținerea și repararea aeronavelor, motoarelor, agregatelor și instalațiilor aferente, a infrastructurii și instalațiilor din dotare, precum și asistență tehnică către terți, în condițiile autorizării și/sau atestării în conformitate cu reglementările în vigoare, aplicabile activităților respective;

k) efectuarea operațiunilor legate de înființarea, declararea, deschiderea, utilizarea și dezafectarea terenurilor folosite pentru practicarea activităților aeronautice sportive organizate de Aeroclubul României, cu respectarea reglementărilor în vigoare;

l) efectuarea operațiunilor de import-export pentru activitățile proprii cu caracter aeronautic;

m) alte activități care pot contribui la dezvoltarea Aeroclubului României, inclusiv activități aeronautice în cadrul aviației generale și lucrului aerian, în condiții de autorizare conform reglementărilor în vigoare;

n) organizarea de competiții aeronautice sportive, interne și internaționale, altele decât cele aflate în competența Federației Aeronautice Române, de târguri, impresariat, expoziții interne și internaționale și de alte manifestări cu caracter aeronautic, editarea de materiale publicitare specifice, în scopul promovării aviației sportive și ușoare.

Aeroclubul României poate exercita, în condițiile stabilite de Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, și atribuții în domeniul atestării unor categorii de personal aeronautic civil, precum și al certificării/autorizării și al înmatriculării/identificării unor categorii de tehnică de aviație.“

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — Cheltuielile necesare funcționării Aeroclubului României se suportă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței.

Cheltuielile pentru inițierea, pregătirea și perfecționarea sportivilor legitimați la Aeroclubul României și selectați în loturile naționale/județene, precum și cheltuielile pentru inițierea și pregătirea tinerilor în vârstă de până la 23 de ani împliniți, selectați anual pe bază de examen pentru practicarea sporturilor aeronautice și legitimați ca sportivi la Aeroclubul României, se suportă de Aeroclubul României, în limita sumelor alocate de la bugetul de stat.

Sportivii legitimați plătesc o cotizație anuală.

Activitățile desfășurate de Aeroclubul României pentru terți, persoane juridice sau fizice, altele decât cele prevăzute la alin. 2, se realizează contra cost, pe bază de

contracte sau de tarife în lei sau în valută, stabilite în condițiile legii, și constituie venituri ale bugetului de stat.

Nivelul cotizației anuale plătite de sportivii legitimați la Aeroclubul României, precum și tarifele în lei și în valută aplicate de Aeroclubul României pentru serviciile prestate se propun de conducerea Aeroclubului României și se aprobă prin ordin al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței.“

5. **Articolul 7 se abrogă.**

Art. II. — Prezenta hotărâre intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III. — Hotărârea Guvernului nr. 567/1991 privind organizarea și funcționarea Aeroclubului României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 15 decembrie 1995, cu modificările aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul lucrărilor publice,
transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea

Ministrul tineretului și sportului,
Georgiu Gingăraș

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 30 ianuarie 2003.
Nr. 122.

RECTIFICĂRI

În Decretul nr. 961 din 28 noiembrie 2002 privind conferirea unor decorații naționale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 29 noiembrie 2002, se face următoarea rectificare:

— la liniuța 49 a art. 3, în loc de: „— *domnului Marian Stan...*“ se va citi: „— *domnului Stan M. Popa...*“.

În Decizia Curții Constituționale nr. 25 din 22 ianuarie 2003 cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) teza a doua, art. 30 și ale art. 51 lit. b) din Legea sindicatelor, adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 9 decembrie 2002, se face următoarea rectificare:

— pe prima coloană, paragraful 6, rândul 5 din pagina 10 a Monitorului Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 5 februarie 2003, în loc de: „... *alin. (2) teza a doua a textului.*“ se va citi: „... *alin. (1) teza a doua a textului.*“

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro